

Fakta případu

V roce 2007 se z manželství italských státních občanů (matka pochází z Portugalska) narodilo v Paříži, kde otec v té době pracoval, dítě. Po narození dítěte žili rodiče ve Francii půl roku. Poté se vrátili do Itálie, kde pobývali rok. Následně celá rodina vycestovala z důvodu pracovních povinností otce na tři měsíce do Německa a na další tři měsíce do Rakouska. Po návratu, v roce 2009, začalo dítě v Itálii navštěvovat mateřskou školu.

V květnu 2011 matka vycestovala s dítětem do Portugalska za prarodiči dítěte. Otec s cestou souhlasil s tím, že se matka s dítětem vrátí do Itálie v srpnu 2011. Namísto návratu do Itálie matka s dítětem vycestovala v prosinci 2011 do Prahy, kde od té doby žije. V květnu 2012 se otec obrátil s žádostí o součinnost na Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí.

Soudní řízení v České republice

V srpnu 2012 otec podal k soudu prvního stupně žádost o navrácení dítěte do Itálie dle Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí (dále jen „Haagská úmluva“).

Matka tvrdila, že Itálie není státem obvyklého bydliště dítěte. Dále tvrdila, že dítěti po návratu k otci hrozí vážná psychická újma na zdraví; v minulosti otec matku před dítětem ponižoval, vulgárně ji oslovoval, dokonce ji zbil. Do Prahy vycestovala za prací. Dítě je v Praze spokojené, navštěvuje mateřskou školu, má zde kamarády. Učí se česky. Na otce má negativní vzpomínky, po kontaktu s ním netouží. Uvedla, že v červenci 2012 podala návrh na odvězení k italskému soudu. Konečně namítala, že je dána výjimka z pravidla návratu uvedené v čl. 13 písm. b) Haagské úmluvy.

Otec tvrdil, že matka si psychické a fyzické útoky vymyslela. Dítě má rád, stejně jako ono jeho. Matka odjezdem z Itálie řešila drobné neshody mezi nimi. Trvá na návratu dítěte do Itálie. Je schopen dítě finančně zabezpečit. Dítě ovládá italský jazyk. V Itálii může navštěvovat mateřskou i základní školu. V Itálii má zázemí, rodinu otce včetně dvou nevlastních sester. Nabídl záruky pro případ nařízení návratu dítěte do Itálie (byt pro dítě a matku, přijetí dítěte do mateřské školy; otec by uvedené platil).

V říjnu 2012 soud prvního stupně zamítl návrh otce na navrácení dítěte do Itálie s tím, že matka se nedopustila neoprávněného přemístění dítěte, jelikož dítě nemělo v Itálii obvyklé bydliště a dále z toho důvodu, že se sžilo s prostředím v České republice. Na základě odvolání otce odvolací soud v únoru 2013 nařídil navrácení dítěte do Itálie s odůvodněním, že před neoprávněným přemístěním mělo v Itálii místo obvyklého bydliště a že není dána výjimka z pravidla návratu ve světle Haagské úmluvy. V rozsudku uvedl záruky zavazující otce po návratu dítěte do Itálie, a to zajistit matce a dítěte samostatné bydlení, hradit matce náklady na nezbytnou výživu dítěte a zajistit dítěti návštěvu mateřské či základní školy. V únoru 2014 byla odmítnuta ústavní stížnost matky.

V rámci řízení o výkonu rozhodnutí byl otec v květnu 2013 soudem prvního stupně vyzván, aby sdělil, kdy může přijet do České republiky. Otec reagoval tak, že je nemocen a nemůže se v nejbližších dnech dostavit. Matka návrat dítěte odmítala s tím, že dítě si zvyklo na život v České republice. Vykonávací řízení stále probíhá.

Soudní řízení v Itálii

V lednu 2013 italský soud prohlásil odluku manželství a svěřil dítě do společné péče obou rodičů.

V lednu 2016 italský soud svěřil dítě do péče matky v České republice. Současně byl stanoven styk otce s dítětem a povinnost otce platit výživné na dítě.